Løgtingslóg

um

burðardygga ferðavinnu
(Ferðavinnulógin)

Endamál

§ 1. Ferðavinna skal í øllum lutum skipast á burðardyggum grundarlagi til tess at verja náttúruna og at tryggja fólkaræði, frælsi, trivnað, inntøkur og vinnumøguleikar hjá fólkinum kring landið við at:

1) verja náttúru, tilfeingi og siðvenju,
2) styrkja staðbundin samfeløg, mentan og mentanararv,
3) styrkja samstarv millum ferðavinnu og aðrar vinnur, og
4) kunna um, hvussu farast skal fram í náttúruni, og hvussu ferðavinnan er skipað.

Stk. 2. Reglur, fyriskipanir, avtalur o.a. framt eftir hesi løgtingslóg skulu miða eftir at røkka hesum málum.

Allýsingar

§ 2. Í hesi løgtingslógini skulu hesi hugtøkini skiljast soleiðis:

1) Heimafólkið: Fólkið, sum býr á staðnum.
2) Handilslig ferðavinna: Skipaður túrur, har fyriskiparin tekur ímóti gjaldi fyri tiltakið. Fyriskipari eftir 1. pkt. kann vera persónur, felag o.tíl.
3) Innangarðs: Bøur og annað lendi innan fyri markið millum bø og haga, sum natúrliga verður fatað sum innangarðs, umframt annað velt lendi.
4) Uttangarðs: Óvelt lendi, sum ikki er fevnt av hugtakinum innangarðs, sum tað er lýst í nr. 3.
5) Strond: Rondin, sum myndar markið millum land og sjógv.
6) Bøndur: Festarar, jarðareigarar, hagastýri og røktingarmenn.
7) Ferðafólk: Fólk, sum hvørki hevur bústað ella fulla skattskyldu í Føroyum, og sum í sambandi við frítíð ella vinnu er burturi frá heimstaði sínum fyribils og í meira enn 24 tímar.

Rætturin at ferðast til gongu

§ 3. Við teimum avmarkingum og skyldum, sum eru ásettar í ferðavinnuætlanum sbrt. § 6 í hesi løgtingslóg, í reglum, givnar við heimild í hesi løgtingslóg, í øðrum løgtingslógum og lógum, kunnu ferðafólk ferðast til gongu undir egnari ábyrgd á bygdagøtum, á útvaldum hagagøtum og fram við strondini.

Stk. 2. Kommunan tekur, í samráð við bóndan, avgerð um, hvørjar hagagøtur eru útvaldar sambært stk. 1.

Atburður

§ 4. Øll, sum ferðast ella uppihalda sær á bygdagøtum, á útvaldum hagagøtum og fram við strondini, skulu hava fyrilit og fara væl um, so at tey ikki eru náttúru, fenaði, mentanararvi ella øðrum at skaða ella til ampa.

Stk. 2. Tað er bannað at taka gróður, lívverur, egg, steinar og grót við sær, tá ið ferðast verður uttangarðs.

Stk. 3. Bóndin hevur rætt at vísa burtur fólki, sum ber seg fyrilitarleyst at ella er ognini at skaða ella til ampa.

Handilslig ferðavinna

§ 5. Uttan mun til ásetingina í § 3 kann handilslig ferðavinna bara útinnast og skipast í samráð við bóndan.

Stk. 2. Bóndin kann avmarka virksemi eftir stk. 1, sbr. § 11, stk. 3, men kann ikki geva fyriskiparum einkarætt. Bóndin kann kortini krevja, at avtala um virksemi eftir stk. 1 er gjørd frammanundan.
Stk. 3. Í sambandi við handilsliga ferðavinnu og frá ferðafólki annars kann bóndin taka eitt rímiligt gjald fyri tænastu.
Stk. 4. Landsstýrisfólkið kann áseta nærri reglur um virksemi sambært stk. 1 og 2 og um tænastur sambært stk. 3.

Ferðavinnuætlan

§ 6. Allar kommunur skulu, saman við bóndum, heimafólki og øðrum viðkomandi pørtum, gera eina ferðavinnuætlan, har ferðavinnuvirksemið í kommununi verður greinað og fyriskipað soleiðis, at tað í minst møguligan mun ger seg inn á náttúru, djóralív, heimafólk, mentan og mentanararv samsvarandi endamáli løgtingslógarinnar. Ferðavinnuætlanin skal røkka út á kommunumark, men kommunur kunnu samstarva um at gera ferðavinnuætlanir fyri natúrligt avmarkað øki.
Stk. 2. Landsstýrisfólkið ásetur nærri reglur um, hvat ferðavinnuætlanin skal innihalda, eins og ásett kunnu verða krøv til ferðaleiðarar.
Stk. 3. Ferðavinnuætlanin, sum skal góðkennast av landsstýrisfólkinum, skal vera liðug í seinasta lagi 31. desember 2025.

Farleiðir

§ 7. Kommunan skal í samráð við bóndan, viðkomandi myndugleikar og stovnar merkja upp farleiðir og, við loyvi frá náttúrufyrisitingini, gera nýggjar farleiðir til tess at skipa ferðsluna uttangarðs.
Stk. 2. Kommunurnar hava ábyrgd av at halda farleiðirnar, nevndar í stk. 1, umframt tær gomlu bygdagøturnar.
Stk. 3. Tað er ábyrgdin hjá viðkomandi bónda at gera og halda farleiðirnar, har hann tekur eitt gjald sambært § 5, stk. 3, bæði innangarðs og uttangarðs.
Stk. 4. Landsstýrisfólkið við náttúrumálum kann áseta nærri reglur fyri, hvussu farast skal fram, tá ið farleiðir verða gjørdar.

Skilhaldsreglur

§ 8. Til at skipa gongdina í økjum, har ið nógv fólk ferðast, ásetur kommunan í samráð við bóndan og heimafólkið skilhaldsreglur, sum øll, sum ferðast í økinum, skulu fylgja.
Stk. 2. Landsstýrisfólkið skal góðkenna skilhaldsreglurnar og lýsa tær í kunngerð.

Yvirtøka

§ 9. Røkka skilhaldsreglur eftir § 8 ikki til at tryggja, at ávíst øki kann brúkast til tað endamál, sum tað varð brúkt til frammanundan, kann eigarin krevja, at landið yvirtekur økið móti fullum gjaldi.
Stk. 2. Áheitan um yvirtøku eftir stk. 1 verður viðgjørd eftir reglunum í Lov om Forpligtelse til Jords Afgivelse til offentlige Veje, Havne og Landingssteder, samt til offentlige Skoler på Færøerne.
Stk. 3. Er talan um festijørð, verður málið avgreitt eftir ásetingunum í løgtingslóg um landsjørð.

Trygd

§ 10. Kommunan kann, í samráð við bóndan, áseta reglur um, at tað í økjum, har serliga vandamikið er at ferðast, bara skal vera loyvt at ferðast saman við staðkendum fólki.
Stk. 2. Kommunan kann áseta, at serliga vandamikil øki av trygdarávum skulu vera heilt ella partvíst stongd fyri ferðslu ávísa tíð á árinum ella samdøgrinum.

Ólógligar forðingar o.tíl.

§ 11. Ikki er loyvt bóndanum við gjaldportri, stongsli ella á annan hátt at forða fyri lógligari atgongd ella gera tað trupult hjá fólki at útinna síni rættindi eftir hesi løgtingslógini.

Stk. 2. Bóndin kann ikki uttan serstaka heimild við skelti ella á annan hátt kunngera forboð fyri lógligari ferðslu og uppihaldi.
Stk. 3. Bóndin kann, hóast ásetingarnar í stk. 1 og 2, avmarka ferðslu og uppihald, sum órógva landbúnaðarvirksemi ella veiðu, t.d. fjallgongu og haruveiðu. Avmarkingin eftir 1. pkt. skal vera so avmarkað sum gjørligt.
Stk. 4. Landsstýrisfólkið ásetur nærri reglur um, hvussu slíkar avmarkingar verða almannakunngjørdar.

Burturtøka

§ 12. Politiið kann krevja, at ólógligar forðingar sbrt. § 11, stk. 1 og 2, verða tiknar burtur, og at onnur viðurskifti, sum ikki eru í samsvari við hesa løgtingslóg ella reglur, givnar við heimild í hesi løgtingslóg, verða fingin í rættlag.
Stk. 2. Verða boð eftir stk. 1 ikki aktað, verður burturtøkan framd fyri ábyrgdarans rokning. Kravið kann krevjast inn við panting.

Burðardygdargjald

§ 13. Øll ferðafólk, 16 ár og eldri, sum koma til Føroya, og sum rinda fyri at gista, skulu rinda eitt gistingargjald upp á 20 kr. fyri náttina, tó ikki meira enn 200 kr. tilsamans.
Stk. 2. Gistingarhús, tjaldingarpláss, campingpláss og privat, sum veita gisting móti gjaldi, t.d. við Ból og bita, skulu leggja gistingargjaldið afturat kostnaðinum fyri gisting, og tann, sum leigar út um netborin sølutorg, skal leggja gistingargjaldið afturat leiguni.
Stk. 3. Seglbátar o.tíl., sum leggja at í Føroyum, skulu gjalda havnarmyndugleikanum gistingargjaldið saman við havnargjaldinum.
Stk. 4. Gjaldið, nevnt í stk. 2-3, verður goldið landinum á sama hátt sum ferðagjaldið, sbr. § 1, stk. 3, í løgtingslóg um ferðagjald.

§ 14. Gjaldið, sum verður tikið inn eftir § 13, verður goldið í grunn. Peningurin í grunninum er markaður til, eftir umsókn, at gera ferðavinnuætlanir, at gera og halda viðlíka farleiðir eftir § 7, umframt til onnur átøk, sum skipa ella menna ferðavinnuna kring landið.
Stk. 2. Grunnurin verður fyrisitin av einum stýri, sum landsstýrisfólkið velur. Landsstýrisfólkið velur formann og varaformann, og hinir fýra nevndarlimirnir og varalimirnir verða valdir soleiðis: Ein limur og ein varalimur eftir tilmæli frá Bóndafelag Føroya og Føroya Óðalsfelag í felag, ein limur og ein varalimur eftir tilmæli frá Tjóðsavninum og Umhvørvisstovuni í felag, ein limur og ein varalimur eftir tilmæli frá Ferðavinnufelagnum og Visit Faroe Islands í felag, og ein limur og ein varalimur eftir tilmæli frá Kommunufelagnum.
Stk. 3. Landsstýrisfólkið ásetur neyvari reglur fyri virksemi hjá stýrinum.
Stk. 4. Grunnurin hevur sjálvstøðugan roknskap og fíggjarstøðu í landsroknskapinum. Roknskaparhaldið skal fylgja løgtingslóg um landsins almenna roknskaparhald o.a. Roknskapurin verður grannskoðaður av landsgrannskoðanini.
Stk. 5. Landsstýrisfólkið ásetur nærri reglur um umsiting, samsýning og virksemi grunsins og hevur eftirlit við grunninum. Verður grunnurin tikin av, verða ognir grunsins fluttar landskassanum.

Revsing

§ 15 Er ikki hægri revsing ásett í aðrari lóggávu, verður við sekt revsaður tann, sum brýtur ásetingarnar í § 4, stk. 1 og 2, § 5, stk. 1, § 11, stk. 1 og 2 og § 13, stk. 2-4.
Stk. 2. Tann, sum ikki aktar boð um burturvísing eftir § 4, stk. 3, verður revsaður sbrt. § 264, stk. 1, nr. 2 í revsilógini.

Stk. 3. Við sekt verður revsaður tann, sum ikki heldur skilhaldsreglur, ásettar eftir § 8, ella ikki aktar boð eftir § 12, stk. 1.
Stk. 4. Í reglum, givnar við heimild í hesi løgtingslógini, kann verða ásett, at brot á reglurnar verða revsað við sekt.
Stk. 5. Revsiábyrgd kann verða áløgd løgfrøðiligum persónum eftir reglunum í 5. kapitli í revsilógini.

Gildiskoma o.a.

§ 16. Henda løgtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd, sbr. tó stk. 2, og samstundis fer úr gildi reglugerð fyri varðavegir frá 29. oktober 1940.
Stk. 2 §§ 13, 14 og 18 fáa gildi 1. oktober 2025.

§ 17. Áðrenn 1. oktober í øðrum hvørjum ári leggur landsstýrisfólkið fyri Løgtingið frágreiðing sambært § 51, stk. 4 í Tingskipan Løgtingsins um burðardygga ferðavinnu í Føroyum. Frágreiðingin verður fyrstu ferð løgd fram í 2027.

Broyting í aðrari lóggávu

§ 18. Í løgtingslóg nr. 37 frá 26. mai 1988 um ferðagjald, sum broytt við løgtingslóg nr. 118 frá 3. oktober 1988, løgtingslóg nr. 56 frá 5. mai 1994, løgtingslóg nr. 98 frá 29. desember 1998, løgtingslóg nr. 121 frá 1. desember 2003, løgtingslóg nr. 49 frá 16. mai 2006 og løgtingslóg nr. 33 frá 6. mai 2013, verður í § 3 sum stk. 2 sett: "*Stk. 2*. Ásetingin í nr. 2 er ikki galdandi fyri ferðafólk við cruise-skipum. Gjaldið, sum hesi ferðafólk rinda, verður flutt í grunnin, sum er skipaður sambært løgtingslóg um burðardygga ferðavinnu. "

§ 19. Í Lov nr. 171 af 18. maj 1937 for Færøerne om Hegn og Markfred, sum broytt við løgtingslóg nr. 25 frá 31. mars 1949, løgtingslóg nr. 30 frá 17. mars 1951, løgtingslóg nr. 242 frá 7. juni 1963, lovbekendtgørelse nr. 555 af 1. november 1984, og § 25 í løgtingslóg nr. 91 frá 7. juni 2020, verða gjørdar hesar broytingar:

1) Í § 41 verður aftan á 1. pkt. sum nýtt pkt. sett: "Ásetingin í 1. pkt., 1. liði, er ikki galdandi fyri íbúgvar landsins, sum tí hava frítt at fara undir ábyrgd."

2) § 42, 1. pkt., verður orðað soleiðis: "**§ 42**. Í landbúnaðarørindum er loyvt at ganga gjøgnum fremmandan haga í hesum førum:".

Samtykt á Løgtingi hin 21. mai 2024 við 23-0-8 atkvøðum.

forkvinna

/

/

skrivari

Borið saman við samtykta løgtingslógaruppskotið og funnið beint.

Á LØGTINGI, 28. mai 2024

stjóri

LM-099/2023